

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmise seadus

§ 1. Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse muutmine

Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 6⁵ järgmises sõnastuses:

„(6⁵) Energia aktsiisivabastuse luba omaval või omanud elektroiintensiivsel ettevõtjal tekib maksukohustus alates tema viimase lõppenud majandusaasta algusest soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergialt varaseimal hetkedest, kui tehakse üks järgmistest toimingutest:

1) jäetakse täitmata käesoleva seaduse § 33 lõikes 2, § 69² lõikes 2⁶, § 69⁶ lõike 1 punktis 3, § 69⁶ lõike 1 punktis 7² või § 69⁶ lõikes 1¹ sätestatud kohustus;

2) täidetakse käesoleva seaduse § 69⁶ lõikes 1¹ sätestatud kohustus, kuid sõltumatu vandeaudiitor ei väljenda põhjendatud kindlustunnet käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 2 nimetatu osas;

3) täidetakse käesoleva seaduse § 69⁶ lõikes 1¹ sätestatud kohustus, kuid elektroiintensiivse ettevõtja arutatud elektroiintensiivsuse keskmine tase, mille kohta sõltumatu vandeaudiitor andis põhjendatud kindlustunnet väljendava arvamuse, oli viimasel majandusaastal alla 20%.“;

2) paragrahvi 24 täiendatakse lõikega 6⁶ järgmises sõnastuses:

„(6⁶) Käesoleva paragrahvi lõikes 6⁵ nimetatud juhtudel arvutatakse maksukohustus soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergia koguselt megavatt-tundides, mis korrutatakse tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja § 66 lõikes 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimäära vahega. Kui esineb üksnes käesoleva paragrahvi lõike 6⁵ punktis 3 nimetatud asjaolu ja elektroiintensiivne ettevõtja esitab maksuhaldurile käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 3 nimetatud sõltumatu vandeaudiitori aruande prognoositud elektroiintensiivsuse taseme kohta järgneval 12 kalendrikuul ning see tase on vähemalt 20%, tekib maksukohustus ainult viimasel lõppenud majandusaastal soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergialt.“;

3) paragrahvi 25 lõike 2² esimeses lauses asendatakse tekstiosa „ja § 24 lõigetes 5^{1–5}“ tekstiosaga „ning § 24 lõigetes 5^{1–5} ja lõikes 6⁵“;

4) paragrahvi 31 lõiget 2 täiendatakse teise ja kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Maksu- ja Tolliamet võib nõuda energia aktsiisivabastuse luba taotlevalt või seda omavalt elektroiintensiivselt ettevõtjalt tagatist soodusaktsiisimääraga tarbitavalt elektrienergialt, kui on alust arvata, et tekkida võib maksukohustus võib jääda täitmata. Elektroiintensiivselt ettevõtjalt nõutav maksimaalne tagatissumma võrdub tema eelneva majandusaasta elektritarbimise või järgneva 12 kalendrikuu prognoositud elektritarbimisega megavatt-tundides, mis korrutatakse käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja § 66 lõikes 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimäära vahega.“;

5) paragrahvi 33 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Energia aktsiisivabastuse luba omav elektroiintensiivne ettevõtja peab mõõtma enda toodetud elektrienergia kogust, mille ta ise kasutusele võtab.“;

6) paragrahvi 33¹ lõike 3 punkti 5 täiendatakse pärast sõnu „vedelkütuse käitlejal,“ sõnadega „elektrointensiivsel ettevõtjal,“;

7) paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 12¹ järgmises sõnastuses:

„(12¹) Elektrienergia aktsiisimäär elektrointensiivsele ja energia aktsiisivabastuse luba omavale ettevõtjale on 0,5 eurot ühe megavatt-tunni elektrienergia kohta (edaspidi *elektrienergia soodusaktsiisimäär*).“;

8) paragrahvi 69² täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse nõuetele vastavale elektrointensiivsele ning Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori 2008. aasta versiooni kohaselt töötleva tööstuse ja infoalase tegevuse sektori ettevõtjale (edaspidi *elektrointensiivne ettevõtja*) annab energia aktsiisivabastuse luba õiguse soetada võrguettevõtjalt elektrienergiat, samuti tarbida enda toodetud või otseliini kaudu edastatud elektrienergiat soodusaktsiisimääraga.“;

9) paragrahvi 69² täiendatakse lõigetega 2¹–2¹¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Energia aktsiisivabastuse luba soodusaktsiisimääraga elektrienergia soetamiseks ja tarbimiseks võib taotleda käesoleva seaduse § 69² lõikes 1¹ nimetatud ettevõtja, kes vastab järgmistele tingimustele:

1) ettevõtja energiajuhtimissüsteem vastab standardile ISO 50001;

2) elektrointensiivsuse tase ettevõtjal oli energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele vahetult eelnenud majandusaastal keskmiselt vähemalt 20% või prognoositud elektrointensiivsuse tase ettevõtjal on järgneval 12 kalendrikuul keskmiselt vähemalt 20%;

3) ettevõtja ei ole raskustes komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 EL-i aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78), muudetud komisjoni määrusega (EL) 2017/1084 (L 156, 20.06.2017, lk 1–18) (edaspidi *üldine grupierandi määrus*), tähenduses;

4) ettevõtja raamatupidamise sise-eeskiri vastab raamatupidamise seaduses sätestatud nõuetele.

(2²) Elektrointensiivsus käesoleva seaduse tähenduses näitab käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete tarbitud või tarbitava elektrienergia kogumaksumuse osakaalu protsentides ettevõtja loodud või loodavast lisandväärtusest samal perioodil.

(2³) Käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil tarbitud elektrienergia kogumaksumuse hulka loetakse elektrienergia ja võrguteenuse maksumus koos taastuenergia tasu, elektrienergia aktsiisi ja käibemaksuga, välja arvatud mahaarvamisele kuuluv käibemaks.

(2⁴) Käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil eeldatult tarbitava elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitavad megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kalendrikuu aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi võrguteenuse maksumus koos taastuenergia tasu, elektrienergia aktsiisi ja käibemaksuga, välja arvatud mahaarvamisele kuuluv käibemaks.

(2⁵) Käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil enda toodetud ja võrguväliselt tarbitud elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitud megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna sama perioodi aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi taastuenergia tasu ja elektrienergia aktsiis.

(2⁶) Käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil prognoositult enda toodetava ja võrguväliselt tarbitava elektrienergia kogumaksumus leitakse, korrutades elektrienergia tarbitavad megavatt-tunnid Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kalendrikuu aritmeetilise keskmise börsihinnaga, millele on liidetud sama perioodi taastuenergia tasu ja elektrienergia aktsiis.

(2⁷) Käesoleva paragrahvi lõikes 2² nimetatud tarbitud elektrienergia kogumaksumus arvestatakse üksnes mõõdetud ja dokumenteeritud elektrienergia kogusele, mille kohta peetakse arvestust.

(2⁸) Lisandväärtuse hindamise periood peab olema sama, mis käesoleva paragrahvi lõike 2¹ punktis 2 nimetatud elektroiintensiivsuse hindamise periood. Lisandväärtuseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete ärikasum raamatupidamise seaduse lisas 2 esitatud kasumiaruande 1 või 2 kohaselt, mida on suurendatud tööjõu kulude, põhivara müügist saadud kahjumi ja põhivara väärtuse langusest tekkinud kulu võrra ning vähendatud põhivara müügist saadud kasumi võrra. Energia aktsiisivabastuse loa taotlemisele järgneval 12 kalendrikuul prognoositult tekkivaks lisandväärtuseks käesoleva seaduse tähenduses loetakse ettevõtja Eestis asuvate ettevõtete eelmises lauses nimetatud andmete prognoos.

(2⁹) Elektrienergia soodusaktsiisimäär ja elektrienergia aktsiisi ühekordne osaline tagastamine elektroiintensiivsele ettevõtjale on riigiabi üldise grupierandi määruse artikli 44 tähenduses ning selle andmisel järgitakse nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 34² sätestatud.

(2¹⁰) Riigiabi saav elektroiintensiivne ettevõtja esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile kalendriaasta vältel soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergia summaarse koguse megavatt-tundides ning selle põhjal arvutatud riigiabi summa elektrienergia tarbimisele järgneva aasta 1. veebruariks. Riigiabi summa arvutab elektroiintensiivne ettevõtja, korrutades elektrienergia tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja § 66 lõikes 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimäära vahe energia aktsiisivabastuse loa alusel tarbitud elektrienergia kogusega megavatt-tundides.

(2¹¹) Elektroiintensiivne ettevõtja on kohustatud andma Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile asjassepuutuvaid andmeid tulenevalt talle riigiabi andmisega kaasnevatest kohustustest. Riigiabiga seotud andmed on avalik teave. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium esitab riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile andmed elektroiintensiivsele ettevõtjale antud riigiabi kohta vastavalt konkurentsiseaduse § 49² lõikele 3.“;

10) paragrahvi 69³ täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva seaduse § 69² lõikes 2¹ nimetatud tingimustele vastav ettevõtja esitab energia aktsiisivabastuse loa taotlemiseks Maksu- ja Tolliametile lisaks käesoleva seaduse § 69³ lõike 1 punktis 1 sätestatule:

1) dokumendid, mis tõendavad ettevõtja energiajuhtimissüsteemi vastavust standardile ISO 50001;

2) energia aktsiisivabastuse loa taotlemisel eelmise majandusaasta andmete alusel sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande, milles vandeaudiitor esitab järelduse elektroiintensiivsuse taseme arvutamiseks kasutatavate alusandmete kohta, ettevõtja arvutatud elektroiintensiivsuse taseme kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 69² sätestatule ja ettevõtja mittevastavuses raskustes ettevõtja definitsioonile üldise grupierandi määruse artikli 2 lõike 18 mõistes;

3) energia aktsiisivabastuse loa taotlemisel järgneva 12 kalendrikuu prognoosandmete alusel sõltumatu vandeaudiitori piiratud kindlustunnet väljendava aruande, milles vandeaudiitor esitab järelduse ettevõtja vastavalt käesoleva seaduse §-s 69² sätestatule arvutatud elektrointensiivsuse taseme kohta ning sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande ettevõtja mittevastavuses raskustes ettevõtja definitsioonile üldise grupierandi määruse artikli 2 lõike 18 mõistes;

4) kinnituse, et taotlejal ei ole täitmata korraldust riigiabi tagasimaksmiseks, kui Euroopa Komisjoni eelneva otsusega on riigiabi tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks ning ettevõtjale on selline korraldus esitatud;

5) elektrienergia mõõtmise korraldust kirjeldava dokumendi, milles kajastub ka teave selle kohta, kus mõõtmisi läbi viiakse, millistele nõuetele elektrienergia mõõtmiseks kasutatavad mõõteseadmed vastavad ja kuidas mõõtetulemuste üle arvestust peetakse;

6) võrguettevõtja või liinivaldaja kinnituse käesoleva seaduse § 69² lõike 2¹ punktis 2 nimetatud perioodil ettevõtjale edastatud elektrienergia saldeeritud koguse kohta megavatt-tundides.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1¹ punktis 2 nimetatud elektrointensiivsuse taseme arvutamiseks kasutatavateks alusandmeteks on elektrienergia kogumaksumus vastavalt käesoleva seaduse § 69² lõigetes 2²–2⁷ sätestatule ja lisandväärtus vastavalt käesoleva seaduse § 69² lõikes 2⁸ sätestatule.“;

11) paragrahvi 69³ lõikes 2¹ asendatakse tekstiosa „1 ja 2“ tekstiosaga „1–2“;

12) paragrahvi 69⁴ lõikes 3 asendatakse sõnad „toimetatakse taotlejale kätte“ sõnaga „tehakse“;

13) paragrahvi 69⁵ lõike 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„7) väljastatakse uus energia aktsiisivabastuse luba või esineb käesoleva seaduse § 24 lõike 6⁵ punktides 1–3 nimetatud asjaolu, millega kaasneb kohustus tasuta soodusaktsiisimääraga tarbitud elektrienergialt täiendavalt aktsiisi.“;

14) paragrahvi 69⁵ lõikes 6 asendatakse sõna „elektrienergia“ sõnadega „elektrienergia ning soodusaktsiisimääraga maksustatud elektrienergia“;

15) paragrahvi 69⁶ lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„3) elektrienergia puhul pidama eraldi arvestust aktsiisiga maksustatult, soodusaktsiisimääraga maksustatult ning aktsiisivabalt soetatud ja kasutatud elektrienergia koguse kohta;“;

16) paragrahvi 69⁶ lõiget 1 täiendatakse punktidega 7¹ ja 7² järgmises sõnastuses:
„7¹) teatama soodusaktsiisimääraga maksustatava elektrienergia tarbimisel võrguettevõtjale energia aktsiisivabastuse loa numbri;

7²) kasutama aktsiisivaba või soodusaktsiisimääraga maksustatavat elektrienergiat ainuisikuliselt;“;

17) paragrahvi 69⁶ lõike 1 punkt 9 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„9) aktsiisivaba maagaasi, elektrienergia või soodusaktsiisimääraga maksustatava elektrienergia soetamisel esitama võrguettevõtjale, kellelt maagaas või elektrienergia soetatakse, andmed kalendrikuu jooksul aktsiisivabalt soetatud maagaasi, elektrienergia või soodusaktsiisimääraga soetatud elektrienergia koguse kohta hiljemalt soetamisele järgneva kalendrikuu viiendal päeval.“;

18) paragrahvi 69⁶ täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Energia aktsiisivabastuse luba omav või omanud elektrointensiivne ettevõtja on kohustatud:

- 1) hiljemalt kuue kalendrikuu möödumisel tema viimasest majandusaastast esitama maksuhaldurile käesoleva seaduse § 69³ lõike 1¹ punktis 2 nimetatud sõltumatu vandeaudiitori põhjendatud kindlustunnet väljendava aruande;
- 2) viivitamata teavitama maksuhaldurit, kui tema energiajuhtimissüsteem ei vasta standardile ISO 50001 või tema põhitegevusala ei ole Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatori kohaselt enam töötlev tööstus või infoalane tegevus;
- 3) viivitamata teavitama võrguettevõtjat, kui tema energia aktsiisivabastuse luba on peatatud või kehtetuks tunnistatud.“;

19) seadust täiendatakse §-ga 85¹³ järgmises sõnastuses:

„§ 85¹³. **Elektrienergia aktsiisi ühekordne osaline tagastamine elektrointensiivsele ettevõtjale**

(1) Energia aktsiisivabastuse luba omav elektrointensiivne ettevõtja võib taotleda elektrienergia aktsiisi osalist tagastamist elektrienergia koguselt, mis tarbiti perioodil alates 2018. aasta 1. jaanuarist kuni energia aktsiisivabastuse loa väljastamise kuupäevani, mis ei või olla hilisem kui 2019. aasta 31. detsember. Elektrienergialt aktsiisi osalise tagastamise aluseks olev ajavahemik algab elektrointensiivse ettevõtja energiajuhtimissüsteemi standardile ISO 50001 vastavuse kuupäevast.

(2) Elektrienergia aktsiisi osaliseks tagastamiseks esitab taotleja Maksu- ja Tolliametile taotluse, mis sisaldab järgmisi andmeid ja dokumente:

- 1) asukohta ja tegevuskoha aadressid, kontaktandmed ning pangarekvisiidid;
- 2) ajavahemik, mille jooksul tarbitud elektrienergialt aktsiisi osalist tagastamist taotletakse;
- 3) võrguettevõtja või liinivaldaja kinnitus käesoleva lõike punktis 2 nimetatud perioodil ettevõtjale edastatud aktsiisiga maksustatud elektrienergia saldeeritud koguse kohta megavatt-tundides;
- 4) elektrointensiivse ettevõtja enda käesoleva lõike punktis 2 nimetatud perioodil toodetud ja tarbitud elektrienergia kogus, mis on mõõdetud ja aktsiisiga maksustatud, megavatt-tundides;
- 5) taotletava tagastussumma arvutus, mis leitakse liites käesoleva lõike punktides 3 ja 4 nimetatud elektrienergia kogused megavatt-tundides ning korrutades saadud koguse tarbimise ajal kehtinud käesoleva seaduse § 66 lõikes 12 sätestatud elektrienergia aktsiisimäära ja § 66 lõikes 12¹ sätestatud elektrienergia soodusaktsiisimäära vahega.

(3) Maksuhalduril on õigus nõuda elektrienergia aktsiisi osalise tagastamise taotluse esitajalt lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatule täiendavaid asjassepuutuvaid dokumente.

(4) Elektrienergia aktsiisi osalise tagastamise või sellest keeldumise otsus tehakse 30 päeva jooksul käesolevas paragrahvis nimetatud nõuetekohaste dokumentide ja andmete esitamise päevast alates.“.

§ 2. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2019. aasta 1. jaanuaril.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees

Tallinn,..... 2017

Algatab Vabariigi Valitsus 2017

(allkirjastatud digitaalselt)